

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

V. De Sortilegis, Maledicis, & Sacrilegis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Plura specialiter indulta sunt in causa hareticorum, & processu contra eos. h. d.

Plura quoque ad hoc atrocissimum crimen vindicandum specialiter & praeordinarias iuris regulas indulta sunt, tam circa iudicium & processum institutum, & testium depositiones, & carcerum custodiam, & immutationis poenam: quam etiam contra fautores, receptatores & defensores eorum, ut clare ex lectione statutorum constitutionum apparere potest.

Apostata qui sunt, & quadruplex Apostasia: & quae poena puniatur. Apostata. h. d.

Et haec est tertia pars principalis huius tituli.

Postatae sunt, qui a statu fidei, obedientiae, vel religionis, quam se tenere professi sunt, temerarie recedunt. Apostasiae b triplex est species: alia enim est perfidia, alia inobedientia, alia irregularitas. Apostasia perfidia est, cum qui a fide recedunt: utputa, cum Christiani effectum Christi fidei praevaricantur, & ad Iudaeos, vel alios detestabiles ritus convertunt. Apostasia inobedientiae est d, cum quis praeceptum superioris sui sponte transgreditur, sive patrum regulis, vel constitutionibus non obtemperat. Irregularitatis Apostasia est, cum quis ab ordine suo e, sive assumpta religionis recedit. Apostatae autem sacri Canones tam inter infames f deponant, quam etiam excommunicationis & aliarum poenarum vinculis innodandos esse praecipunt.

DE SORTILEGIS, MALEDICIS, ET SACRILEGIS. TITVLVS V.

Inquisitor hareticae praesentis non potest procedere contra sortilegum, nisi sortilegium expresso contineat haresim. h. d.

Sciendum est, hareticae pestis inquisitores de divinationibus, & sortilegiis, nisi haresim saperent manifeste, sese intromittere non debere, nec talia exercentes posse punire, sed eos suis debere iudicibus punitionis relinquere, cum negotium fidei, quod summè privilegiatum esse convenit, per occupationes alias non debeat impediri.

Qui sunt sortilegi: & quid ab Ecclesia sint omnino ejiciendi. h. d.

Sunt autem g sortilegi, qui praetextu religionis per quasdam sortes divinationis scientiam proficiunt, aut quarumcunque scripturarum inspectione facta, futura praesentunt. Ariolorum h igitur aruspicum, incantationum, & omnium sortilegorum artes, cum sint ex quatuor pestifera societate demonum atque hominum quasi peccata infidelis & dolose amicitia constituta, penitus sunt ab Ecclesia eliminanda, & superstitiosos artifices, nisi poenitentiam respiciant, perpetuo anathemate feriendi: et si clerici sint, degradandi.

Blasphemus in unquam sua poenitentiam peragere recuset, & ariens ab ingressu Ecclesiae arcatur, & mortuus Ecclesiastica carnis sepultura. h. d.

Dicitur est poena maledicorum i: nam si quis in Deum, vel aliquem sanctorum linguam in blasphemiam publice relaxare ausus fuerit, poena, juxta Gregorianae constitutionis tenorem, subdendus erit: quam si recipere, & poenitentiam peragere recusaverit, & Ecclesiastica carebit sepultura.

Sacrilegus variis poenis puniatur. h. d.

In b, & Clem. b Glossa. c. extr. de Aposta. c Can. non parit. 7. q. 7. d. C. de cellud. extr. de major. & obed. e Can. in dist. 30. & c. v. de Apsta. i Can. infames. 6. q. 1. gl. in c. 1. de temp. ord. in 6. g Can. 26. q. 1. h extr. de sortileg. & 26. q. 1. 2. q. 4. & 5. i C. extr. de maled.

Similibus, interdumque acrioribus urgentur poenis qui in sacrilegii crimen incidunt, & Ecclesias incendere & violare minime verentur: nam pro modo sceleris admitti, facinorisque perpetrati, nisi plene satisfecerint, aut de satisfaciendo plenam securitatem exhiberint, nunc poenitentiae beneficium sacrilego penitus denegatur, nunc anathemate vincitur, nunc perpetua damnatus infamia carceri traditur, aut exilio perpetuae deportationis, & depositionis animadversione coercetur: aliquando etiam pecuniaria poena mulclabitur.

Consentientes sacrilegi, & sacerdotes ipsi poenitentiam dantes, vel sepultura eorum intervenientes, vel ab eis elemosinas recipientes, pari poena cum eis puniuntur. h. d.

Nec solum talibus poenis illi piecendi erunt, qui sacrilegium admiserint, sed etiam consentientes eis, Presbyteri quoque, vel clerici, qui in vita, vel morte sacrilegis poenitentias dare, aut sepulturae interesse, vel eorum elemosinas accipere ausi fuerint, sive rapinae participes inventi fuerint, Ecclesiastico beneficio privati ordinis sui damnata irrecoverabiliter patientur.

Sacrilegium committitur tam in rebus, quam personarum. Et qualiter intutu tenentur. h. d.

Sacrilegium autem admitti dicitur, tam ratione rerum, quam personarum. Rerum a, ut cum quis sacrum de sacro, vel sacrum de non sacro, vel non sacrum de sacro auferit. Sed & si non de sacro aliquid ablatum fuerit, sed intra certos passus, qui in circuitu Ecclesiae sunt, adhuc sacrilegium committi dicitur.

Ratione personarum committitur sacrilegium, cum quis clericum percutit, vel cum moniali rem habet. h. d.

Personarum ratione sacrilegium perpetratur, cum quis in clericum, vel monachum violentas & impias manus b injicit: vel cum persona Deo dicata per eorum appetuntur: de quibus infra suo loco latius dictur sumus.

DE FVRTIS.

TIT. VI.

Furti nomine omnis illicita usurpatio continentur: & fures promovet non possunt, imò promoti, deponuntur, & si sint incorrigibiles, debent excommunicari, & si cessi fuerint in fureto, non est pro eis orandum, nisi ante mortem sint confessi. h. d.

Furti quidem nomine omnis illicita usurpatio alienae rei concluditur: sed nunc de iis tantum agimus, quae speciali nomine desinita generali furti appellatione continentur. Fures autem non solum seculares leges, verum etiam Canones acriter insectantur: nam nec ad sacros ordines promoveri, nisi secundum ea, quae supra primo libro diximus, & promoti ab iisdem deijci, & si depositi incorrigibiles fuerint, excommunicari, & demum potestati seculari tradi debent. Et si e, dum furtum committitur, occisi fuerint, pro eis minime orandum erit: quanquam si comprehensi, aut vulnerati confessi fuerint, communio eis non sit deneganda.

Furtum committentes ob necessitatem carnis puniuntur, & poena furtum puniuntur partientes cum eis, & qui furtorum facti confenti. h. d.

Sed haec de illis intelligere nos oportet, qui nulla necessitate ad aucti furtum commiserunt. Caterum si quis propter necessitatem d cibaria, vestem, vel pecus furatus fuerit, longe mitiori poena puniendus erit. Nec fures solum supra dictis poenis tenentur, sed ii quoque e, qui aut cum furibus pariuntur, aut qui furtorum confenti fures quarentibus possessioribus non indicant.

a Can. quisquis & sacrilegum. 17. q. 4. b C. si quis contumax & sacrilegum. 7. q. 4. c C. extr. eod. d C. si quis propter. extr. eod. e C. qui cum fure. eod. tit. extr.